

مطالعه پارلمانی تطبیقی نقش رسانه‌ها در مردمی‌سازی فعالیت‌های دیپلماتیک و نظارتی نمایندگان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خدای بزرگ بخشایش همیشه بخشایند

بِسْمِ

شماره مسلسل: ۱۸۶۷۴
کد موضوعی: ۲۶۰

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

تاریخ انتشار:
۱۴۰۱/۱۰/۲۴

عنوان گزارش:

مطالعه پارلمانی تطبیقی

نقش رسانه‌ها در مردمی‌سازی فعالیت‌های دیپلماتیک و نظارتی نمایندگان

نام دفتر:

مطالعات سیاسی (گروه پارلمانی)

تهیه و تدوین کنندگان:

سیدحسین حسینی، عاطفه صادقی دره‌بیدی، محمدرضا امینی

ناظر علمی:

مصطفی دلاورپورآقدم

صفحه‌آرا:

سیده فاطمه ابوطالبی

ویراستار ادبی:

پرند فیاضی

واژه‌های کلیدی:

۱. نظارت همگانی
۲. گستره عمومی
۳. مردمی‌سازی وظایف نمایندگی
۴. پارلمان مجازی
۵. شبکه‌سازی رسانه‌های پارلمانی

فهرست مطالب

۶

چکیده

۷

خلاصه مدیریتی

۹

مقدمه

۱۰

گفتار اول – جایگاه و کارکرد رسانه‌ها در کنگره آمریکا

۱۳

گفتار دوم – جایگاه و کارکرد رسانه‌های پارلمانی در کانادا، ونزوئلا و برزیل

۱۵

گفتار سوم – جایگاه و کارکرد رسانه‌های پارلمانی در اتحادیه اروپا

۱۷

گفتار چهارم – جایگاه و کارکرد رسانه‌های پارلمانی در نیوزلند، استرالیا، هند و آفریقای جنوبی

۱۹

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

۲۰

منابع و مآخذ

مطالعه پارلمانی تطبیقی نقش رسانه‌ها در مردمی‌سازی فعالیت‌های دیپلماتیک و نظارتی نمایندگان

[چکیده]

سیالیت و سرعت تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، توسعه شتابان فناوری اطلاعات و ارتباطات، گسترش شبکه‌های اجتماعی و لزوم مدیریت افکار عمومی از جمله دلایلی هستند که نقش غیرمستقیم شهروندان در فرایند تقنین و نظارت را افزایش داده‌اند. در همین راستا یکی از تدابیر مجالس قانونگذاری برای افزایش ذخایر سرمایه اجتماعی و برقراری رابطه دوسویه با نهادهای عمومی و نخبگان جامعه؛ توسعه چندلایه‌ای نظارت همگانی از طریق ساماندهی، هماهنگی و شبکه‌سازی رسانه‌های شنیداری، نوشتاری و دیداری مجلس شورای اسلامی است.

مردمی‌سازی، شفافیت، کارآمدی و هوشمندسازی؛ چهار شاخص فعالیت مجلس یازدهم است که از طرف ریاست قوه مقننه بر ضرورت اهتمام و توجه نمایندگان برای پیاده‌سازی آنها تأکید شده است. یکی از روش‌های تحول و نوآوری در شیوه‌های مردمی‌سازی فعالیت‌های نمایندگی، مطالعه تطبیقی دیپلماسی پارلمانی شهروندی و همچنین ابعاد نظارت همگانی بر فعالیت‌های تقنینی و دیپلماتیک نمایندگان در مجالس دنیاست. در این میان افزایش سازمان‌های مردم‌نهاد، توسعه اینترنت، شبکه‌های تلویزیونی کابلی، گسترش شبکه‌های اجتماعی، نوآوری در ساخت گوشی‌های هوشمند و تحول در فعالیت خبرنگاران پارلمانی برخی عواملی هستند که بر روند مردمی‌سازی فعالیت‌های تقنینی، نظارتی و دیپلماتیک نمایندگان تأثیر گذاشته‌اند.

[خلاصه مدیریتی]

تفحص و روزهای مشخص دیگری به فعالیت های قانونگذاری و رأی گیری به طرح و لوایح اختصاص یافته است.

■ در اغلب رسانه های پارلمانی، پخش زنده یا با تأخیر جلسات کمیسیون در اولویت قرار دارد. این امر نشانگر اهتمام مجالس دنیا به تقویت نظارت همگانی بر عملکرد کمیسیون ها با استفاده از ظرفیت رسانه های است. تلویزیون مجلس قانونگذاری آلمان، بخشی را با عنوان «واحد نشست های علمی» دایر کرده است که یکی از اهداف آن، دعوت از چهره های شاخص انجمن های علمی - پژوهشی و غربالگری مهم ترین دغدغه های قانونگذاری است.

■ شبکه تلویزیونی سی اسپان کنگره آمریکا، علاوه بر پخش زنده جلسات استماع عادی کمیته های مجالس نمایندگان و سنا و همچنین صحن کنگره، تمامی برنامه ها را در وبسایت شبکه کابلی ذخیره می کند. به عبارتی علاوه بر نظارت مستقیم و آنلاین شهروندان بر فعالیت قانونگذاران در کمیته های کنگره، امکان دسترسی شهروندان به برنامه های پیشین نیز وجود دارد. این اقدام علاوه بر بایگانی و مستندسازی فعالیت های نمایندگی، ارتباط دوسویه بین شهروندان و قانونگذاران کنگره را تقویت کرده است. در داخل هر یک از کمیته های دائمی هم، سامانه پخش زنده تلویزیونی جلسات استماع تعبیه شده است.

■ گسترش اینترنت، پنجره جدیدی را برای ارتباط دوسویه قانونگذاران آمریکا و شهروندان این کشور از طریق شبکه های اجتماعی و پست های الکترونیکی به وجود آورده است.

■ به منظور همسویی و انسجام در فرایند اطلاع رسانی، مجلس نمایندگان آمریکا به تعبیه وبسایت <https://www.house.gov/media> مبادرت کرده است. از طرفی تمامی ۵۳۵ قانونگذار کنگره دارای یک ایمیل نمایندگی هستند که از طریق آن ارتباط دوسویه بین شبکه خبرگان ایالتی با نمایندگان برقرار شده است. این اقدام به چابک سازی فرایند نظارت پارلمانی در کنگره آمریکا کمک نموده، زیرا شهروندان فارغ از تشریفات اداری و به صورت مستقیم، دغدغه هایشان را به نمایندگان حوزه های انتخابیه منتقل می کنند.

■ یکی از کارکردهای احزاب پارلمانی، تجمع و غربالگری دغدغه های مردم و نخبگان و آماده کردن آنها در جلسات و مباحثات درون حزبی است. در این میان دو حزب دمکرات و جمهوریخواه کنگره آمریکا با داشتن داشتن شعبات و نمایندگانی حزبی در ایالت ها و شهرهای بزرگ، نقش واسطه ای را در انتقال دغدغه های شهروندان به قانونگذاران کنگره ایفا می کنند.

■ یکی از وظایف تلویزیون مجمع ملی ونزوئلا، دریافت نظرات شهروندان در فرایند تصویب طرح و لوایح است.

■ در شبکه تلویزیونی پارلمان اروپا، فیلم های آموزشی به گویش های

یکی از روش های بهبود مستمر مردمی سازی فعالیت های نمایندگی در جمهوری اسلامی ایران، مطالعه تطبیقی نقش رسانه های پارلمانی در کشورهای مختلف است. در اولین گزارش، نقش و کارکرد رسانه ها در مجالس قانونگذاری آمریکا، پارلمان اروپا، کانادا، ونزوئلا، برزیل، استرالیا، نیوزلند، هند و آفریقای جنوبی با گستره عمومی بررسی و راهکارهایی برای گسترش مردمی سازی فعالیت مجلس شورای اسلامی از دریچه مدیریت راهبردی رسانه های پارلمانی ارائه شده اند.

۱. تبیین وضع موجود

■ با تحول، نوآوری و ابتکار در ساخت تلفن همراه های هوشمند، دو پدیده جدید با عنوان «شهروندان نماینده محور» و «شهروند خبرنگار محور» در قرن بیست و یکم پدیدار شده است که بر روند مردمی سازی وظایف نمایندگی تأثیر مستقیم داشته اند و نمایندگان مردم از طریق ارتباطات رسانه ای دوسویه و آنلاین با شهروندان حوزه انتخابیه، به صورت مستقیم به تطبیق حوزه قانونگذاری با نیازهای واقعی مردم کمک می کنند.

■ مجالسی که به سمت سازماندهی نظارت همگانی با استفاده از ظرفیت رسانه ها گام برداشته اند، علاوه بر ارتقای کارآمدی، به سمت مردمی سازی فعالیت های نمایندگی گام برداشته اند.

■ در برخی مجالس قانونگذاری، رابطه نهادینه شده ای بین مراکز پژوهشی پارلمانی و رسانه های پارلمانی برقرار است و ساعاتی از زمان پخش این شبکه ها به انعکاس و اطلاع رسانی نظرات بازوهای پژوهشی مجلس قانونگذاری اختصاص یافته است. مجالس دنیا همچنین در راستای ایجاد پارلمان هوشمند و فناوری پایه، به سمت تأسیس و توسعه کتابخانه دیجیتال حرکت کرده اند.

■ انعکاس فعالیت های نمایندگان در فضای وب، بخشی از راهبرد کلان پارلمان هوشمند برای ارتباط مستقیم با شهروندان است که با شاخص های چهارگانه مجلس یازدهم - هوشمندسازی، شفافیت، کارآمدی و مردمی سازی - نیز همپوشانی دارد. اهمیت پارلمان مجازی در ریل گذاری سیاست های راهبردی مجالس دنیا چنان حائز اهمیت است که در چند سال اخیر به محور بحث نمایندگان در اتحادیه بین المجالس جهانی نیز تبدیل شده است.

■ حرکت شبکه های تلویزیونی پارلمانی به سمت جداسازی زمان پخش فعالیت های تقنینی و نظارتی بسیار محسوس است. به طوری که جهت گیری برنامه ریزی شبکه های تلویزیونی پارلمانی نشان می دهد، مجالس قانونگذاری در حال گذار به سمت جداسازی زمان های قانونگذاری و نظارت پارلمانی هستند و در تقویم پارلمانی، روزهای جداگانه ای برای طرح سؤال، استیضاح، تحقیق و

میدانی شهروندان ایفا می‌کنند. تقویت ارتباط دو سویه بین اندیشکده‌های حکمرانی استانی مرکز پژوهش‌ها با نهادهای اجرایی استانی و سازمان‌های مردم‌نهاد نیز می‌تواند به تقویت مردمی‌سازی فعالیت‌های نمایندگی کمک نماید. از طرفی استفاده از ظرفیت‌های نظارت مجازی، به تسریع فرایند چابک‌سازی و مردمی‌سازی ظرفیت‌های نظارتی قوه مقننه کمک شایانی می‌کند.

■ یکی از ستون‌های مردمی‌سازی فعالیت‌های قوه مقننه، ایجاد و شکل‌گیری احزاب و فراکسیون‌های منسجم در مجلس شورای اسلامی است که دارای دفاتر و نمایندگی‌های حزبی در مراکز استان‌ها باشند. ارتباط مستقیم شبکه خبرگان و شهروندان با دفاتر احزاب و فراکسیون‌های مجلس در مراکز استانی، گام مؤثری در جهت مردمی‌سازی فعالیت‌های قوه مقننه در گام دوم انقلاب است.

■ تقویت مجاری نظارت همگانی و مردم‌باوری بر روندهای تقنینی - نظارتی در سیاستگذاری عمومی کلان مجلس شورای اسلامی، نه تنها موجبات کارآمدی و اثربخشی بیشتر نظام قانونگذاری و اهرم‌های نظارتی قوه مقننه را فراهم می‌کند، بلکه باعث می‌شود قوانین به دلیل ارتباط و همسویی مستقیم با نیازها و دغدغه‌های شهروندان از قوام بالاتری برخوردار باشند.

■ توسعه زیرساخت‌های نظارت پارلمانی دیجیتال و توسعه نظارت مجازی، شعاع ارتباط مجلس شورای اسلامی با گستره عمومی را افزایش می‌دهد.

■ تحلیل محتوایی شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی برای ارزیابی دقیق‌تر تحركات پارلمانی کشورهای هدف، ضروری است. برای مثال یکی از مجاری ارزیابی مسیر حرکت قوانین آتی آمریکا، رصد و پالایش عناوین خبری مرتبط با جمهوری اسلامی ایران یا رصد مستمر جلسات استماع در «سی اسپان»، نشریه هیل یا سایر رسانه‌های وابسته به کنگره آمریکاست. ■ برنامه‌ریزی مدیران قوه مقننه به سمت پخش زنده یا تأخیر جلسات فراکسیون‌های قوه مقننه، به مردمی‌سازی فعالیت فراکسیون‌های مجلس کمک می‌کند.

مختلف و به صورت زیرنویس برای شهروندان اتحادیه اروپا پخش می‌شوند. ■ پیروان سیاستگذاری عمومی در انگلیس بر این باورند که ایجاد و تقویت تالارهای گفتگو با تمرکز بر شناسایی سازوکارهای بهبود کیفی وظایف نمایندگی، یکی از راهکارهایی است که به ارتقای کارایی وظایف نمایندگی کمک می‌کند. رسانه‌های پارلمانی انگلیس همچنین، علاوه بر انعکاس فعالیت‌های نمایندگی، نشست‌های سالیانه دو حزب کارگر و محافظه کار را هم پوشش تلویزیونی می‌دهد.

۲. راهکارها و پیشنهاد‌های سیاستی

با توجه به مطالعه تطبیقی فعالیت‌های رسانه‌ای مجالس قانونگذاری دنیا، توصیه می‌شود تدابیر و تمهیدهای زیر در جهت ارتقای مردمی‌سازی وظایف نمایندگی مورد توجه قرار گیرند:

■ در جهت افزایش مردمی‌سازی فعالیت نمایندگی، بسستر انعکاس رسانه‌ای و پخش مستقیم و تصویری فعالیت نمایندگان در جلسات عادی کمیسیون‌ها فراهم شود. این اقدام می‌تواند به نظارت همگانی به روند قانونگذاری در کمیسیون‌ها و ارتقای کارایی آنها کمک نماید.

■ امکان دسترسی شهروندان به آرشیو برنامه‌های تصویری و رادیویی فراهم شود. این ابتکار به تأسیس کرسی‌های پژوهش پارلمانی در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی نیز کمک می‌کند.

■ تحول در فعالیت‌های نظارت میدانی، ابتکار و نوآوری جدیدی در عرصه مردم‌باوری و مردمی‌سازی فعالیت نمایندگان قوه مقننه قلمداد می‌شود که در صورت استفاده از ظرفیت‌های فناورانه و ایجاد ستادی منسجم در مجلس شورای اسلامی برای پیگیری دغدغه‌های ملی و استانی، دریچه جدیدی را برای مردمی‌سازی فرایندهای تقنینی و نظارتی به وجود می‌آورد.

■ استانداری‌ها، فرمانداری‌ها و رسانه‌های استانی جمهوری اسلامی ایران نقش مهمی را در شناسایی نیازهای واقعی استان‌های کشور و انطباق و همسوسازی مصوبات مجلس شورای اسلامی با نیازهای

[مقدمه]

یکی از تدابیر مجالس قانونگذاری دنیا برای ارتباط دوسویه و مستمر با مردم، جامعه‌نخبگان و همچنین انعکاس فعالیت‌های نمایندگان در کمیسیون‌ها، صحن علنی و حوزه‌های انتخابیه، تأسیس شبکه‌های تلویزیونی، ماهواره‌ای و رادیویی یا استفاده از ظرفیت‌های فضای مجازی و دیپلماسی پارلمانی وب با رویکرد تقویت ارتباط مجالس قانونگذاری با عموم مردم است.

در این میان با افزایش کاربرد اینترنت، بخشی از توجه نمایندگان مجالس ملی به استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی و برگزاری جلسات و بینار معطوف شده است. به موازات گسترش نقش و جایگاه رسانه‌ها در فعالیت‌های نمایندگی به‌ویژه فعالیت‌های ناظر به حوزه‌های تقنین و نظارت، کارکرد و اهمیت رسانه‌ها در مجامع پارلمانی نیز افزایش یافته است که از مصادیق آن می‌توان به برگزاری اجلاس‌های و بینار مجمع مجالس آسیا، مراکز پژوهشی مجالس آسیایی و اتحادیه بین‌المجالس جهانی اشاره کرد. بهره‌گیری و بومی‌سازی تجارب و ابتکارات مجالس دنیا در ارتباط با گستره عمومی، پنجره جدیدی برای ارتقای ظرفیت نظارتی و دیپلماتیک مجلس با استفاده از فرصت‌های فزاینده رسانه‌ای و مجازی به‌وجود آورده است.

لزوم نگاه راهبردی به مردمی‌سازی فعالیت‌های نمایندگی از دریچه رسانه‌ها به حدی است که یکی از محورهای «مجمع دبیران کل پارلمانی»^۱ مورخ ۱۳ تا ۱۶ اکتبر ۲۰۱۴، بررسی ملزومات و ضرورت‌های ایجاد شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی بود. این مجمع وابسته به اتحادیه جهانی بین‌المجالس است و یکی از وظایف آن شناسایی راهکارهای لازم برای تسهیل و تسریع ارتباط با مردم و نهادهای عمومی است.^۲

مجالس قانونگذاری مهم دنیا، علاوه بر پخش زنده یا با تأخیر رویدادهای تقنینی و نظارتی در شبکه‌های ماهواره‌ای یا کابلی؛ به‌صورت هم‌زمان برنامه‌های خود را در وب‌سایت‌های اینترنتی نیز پخش می‌کنند. توجه به گسترش شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی در سطح دنیا در حالی است که در جمهوری اسلامی ایران، شبکه تلویزیونی مختص رصد فعالیت‌های مجلس شورای اسلامی وجود ندارد. در اصل شصت‌ونهم قانون اساسی به مقوله اطلاع‌رسانی عمومی مصوبات مجلس شورای اسلامی صحنه گذاشته است که بیشتر اطلاع‌رسانی رادیویی است. در اصل شصت‌ونهم قانون اساسی تصریح شده است:

«مذاکرات مجلس شورای اسلامی باید علنی باشد و گزارش کامل آن از طریق رادیو و روزنامه رسمی برای اطلاع عموم منتشر شود. در شرایط اضطراری، در صورتی که رعایت امنیت کشور ایجاب کند، به تقاضای رئیس‌جمهور یا یکی از وزرا یا ده نفر از نمایندگان، جلسه غیر علنی تشکیل می‌شود. مصوبات جلسه غیر علنی در صورتی معتبر است که با حضور شورای نگهبان به تصویب سه‌چهارم مجموع نمایندگان برسد. گزارش و مصوبات این جلسات باید پس از برطرف شدن شرایط اضطراری برای اطلاع عموم منتشر شود».

1. ASSOCIATION OF SECRETARIES GENERAL OF PARLIAMENTS (ASGP)
3. <http://www.ipu.org/asgp-e/rules.htm>

[گفتار اول - جایگاه و کارکرد رسانه‌ها در کنگره آمریکا]

فعالیت‌های رسانه‌ای کنگره، همانند جاده‌ای دوطرفه است. از یک طرف به اطلاع‌رسانی اخبار پارلمانی و از طرف دیگر به تقویت مجاری دریافت اطلاعات توجه شده است. پخش شنیداری اخبار کنگره آمریکا از یک قرن سابقه برخوردار است و برای اولین بار در ۶ دسامبر ۱۹۲۳، مراسم افتتاح کنگره شصت‌وهشتم به صورت زنده از طریق رادیو پخش شد.^۱ با ظهور تلویزیون، مرحله جدیدی از ارتباطات رسانه‌ای قانونگذاران با گستره عمومی پدیدار می‌شود. اولین پخش زنده تلویزیونی از روند فعالیت قانونگذاران کنگره در ژانویه ۱۹۴۷ برای پخش تلویزیونی افتتاحیه کنگره هشتادم کلید خورد. در ابتدا، گاهی سخنرانی‌های مهم رؤسای جمهور و قانونگذاران ارشد از تلویزیون پخش می‌شد، اما در سال ۱۹۵۲ دوربین‌های شبکه‌های تلویزیونی نه تنها از پخش جلسات عادی، بلکه از حضور در جلسات استماع کمیته‌ها نیز منع شدند. دلیل این حذف، نگرانی درباره محوریت تأثیر تلویزیون بر رویه‌ها و روندهای سازمانی کنگره و وظایف نمایندگان بود.^۲ در کنگره هفتادوششم (۱۹۳۹ تا ۱۹۴۱) نمایندگان تصمیم گرفتند به منظور تقویت دیپلماسی رسانه‌ای، مکان معینی را برای خبرنگاران پارلمانی تعیین کنند. به همین دلیل قانونگذاران کنگره با تصویب قطعنامه شماره ۱۶۹ مورخ بیستم آوریل ۱۹۳۹؛ با تأسیس «سرسرای خبرنگاران رادیویی مجلس نمایندگان» موافقت کردند. در دوره فعالیت کنگره هشتادم، اولویت‌های رسانه‌ای قانونگذاران کنگره به سمت پخش تلویزیونی رویدادهای مهم گرایش پیدا کرد و در ششم ژانویه ۱۹۴۷ اولین پخش زنده تلویزیونی سخنرانی رئیس جمهور آمریکا (ترومن) از کنگره پخش شد. پخش زنده جلسات استماع کمیته‌های تخصصی نیز از سابقه دیرینه‌ای در کنگره آمریکا برخوردار است، به طوری که برای اولین بار جلسه استماع کمیته آموزش و کار در هفتم ژوئیه ۱۹۴۷ به صورت زنده از تلویزیون پخش شد. در ۱۹ مارس ۱۹۷۹، «تلویزیون عمومی»^۳ و شبکه سی‌اسپان، با بهره‌برداری از سامانه تلویزیونی کنگره، پخش مستقیم و منظم جلسات کنگره آغاز می‌شود. سی‌اسپان یک شبکه تلویزیونی کابلی ایجاد شده توسط صنعت تلویزیون کابلی آمریکاست که هدف آن فراهم آوردن دسترسی شهروندان به جلسات زنده کنگره و کمیته‌های آن است. سی‌اسپان یک، جلسات مطروحه در مجلس نمایندگان و سی‌اسپان دو، جلسات مطروحه در مجلس سنارا پخش می‌کند. از سال ۱۹۹۷، رادیو سی‌اسپان نیز به سایر ظرفیت‌های رسانه‌ای کنگره

نظر به اهمیت موضوع ارتباط نهادینه و مستمر مجلس شورای اسلامی با عموم مردم و اطلاع‌آحاد ملت از فعالیت‌های نمایندگان خود در خانه ملت گزارش حاضر به بررسی تجارب جهانی در خصوص نقش رسانه‌ها در ارتباط دوسویه میان انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان می‌پردازد تا در چارچوب مطالعات تطبیقی به تجویزات و توصیه‌هایی راهگشادست یابد. در این گفتار، نقش رسانه‌ها در ارتقای کیفیت ارتباط قانونگذاران مجالس نمایندگان سنای آمریکا با شهروندان این کشور و همچنین واحدهای مرتبط با گالری کنگره بررسی می‌شوند.

۱-۱. سیر تحول رسانه‌های کنگره

استفاده نمایندگان کنگره از شیوه‌های سنتی مانند دریافت نامه و انتشار نظراتشان در روزنامه‌ها و نشریات چاپی، مانع استفاده از رسانه‌های مبتنی بر اینترنت نشده است، به همین دلیل علاوه بر پخش مستقیم جلسات و کمیته‌های اصلی و فرعی در وبسایت کنگره، می‌توان به انعکاس نظرات و مواضع نمایندگان در رسانه‌ها و مجاری ارتباطی تعبیه شده توسط احزاب، سندیکاها و صنوف مختلف استناد کرد. امکانات رسانه‌ای و ارتباطی گسترده همچنین موجبات شکل‌گیری تضارب آرا در خصوص لوایح، مصوبات و موضوعات مختلف بین نمایندگان، احزاب و موکلان در این کشور را فراهم کرده است. تا پیش از جنگ جهانی دوم بیشتر ارتباطات قانونگذاران کنگره با شهروندان از طریق رسانه‌های مکتوب مانند روزنامه‌ها، نامه‌نگاری و حضور مستقیم مردم در برنامه احزاب پیگیری می‌شد. کنشگران سیاسی کنگره همچون احزاب نقش بسیار مهمی را در ارتباط با حوزه عمومی دارند و در کشورهایی که دارای احزاب پارلمانی منسجم هستند، بستر مساعدتری برای فعالیت رسانه‌های پارلمانی فراهم است.^۱ احزاب، رابط بین شهروندان و قانونگذاران کنگره‌اند و دغدغه‌های جامعه از طریق آنان به رهبران کنگره منتقل می‌شود. به عبارتی آنان همانند یک رسانه دوسویه ضمن تقویت نظارت میدانی، رابط بین مجالس نمایندگان و سنای آمریکا با گستره عمومی محسوب می‌شوند. در سطوح پایین‌تر، رهبران احزاب مجالس ایالتی نیز به صورت مستمر با اصحاب رسانه در ارتباط هستند و در شبکه‌های اینترنتی کابلی و مطبوعات حضوری فعال دارند. به عبارتی در ساختار کنگره آمریکا، یک رابطه مستمر بین سه کنشگر قانونگذار، رسانه و شهروندان برقرار است.^۲

1. McGill, Sara Ann (2017). The First Continental Congress. Journals of the Continental Congress, 1774-1789, <https://memory.loc.gov/ammem/amlaw/lwjc.html>

3. <https://history.house.gov/Exhibitions-and-Publications/Electronic-Technology/Radio/>

4. <https://history.house.gov/Exhibitions-and-Publications/Electronic-Technology/Television/>

5. PBS: Public Broadcasting Service

6. <https://history.house.gov/Exhibitions-and-Publications/Electronic-Technology/Television/>

حداقل با یک حساب رسمی در رسانه های اجتماعی فعالیت دارند. از طرفی از سال ۱۹۹۵ میلادی، استفاده از ارتباطات الکترونیکی در دستور کار کنگره قرار گرفته است و با ارائه اطلاعات به قانونگذاران برای استفاده از وبسایت ها، برای هر ۵۳۵ قانونگذار کنگره، آدرس ایمیلی جداگانه ای جهت ارتباط با رأی دهندگانش تعریف شده است تا شهروندان بتوانند نظراتشان را بدون تشریفات اداری خاص با نمایندگان به اشتراک بگذارند.

توجه به مدیریت هماهنگ اطلاع رسانی در خصوص اخبار و برنامه های کنگره باعث شد تا از سال ۱۹۷۷ «بنیاد مدیریت کنگره»^۵ با هدف بهبود ارتباطات بین شهروندان و اعضای کنگره تأسیس شود. این بنیاد، یک سازمان غیرانتفاعی است که مأموریت اصلی آن اعتمادسازی، شفافیت و اثربخشی در کنگره است.^۶ اکنون بیش از چهار دهه است که این بنیاد برای ارتباط بهتر با کنگره، گروه های مختلف شهروندی را آموزش و از طریق تحقیقات، آموزش و انتشارات به شهروندان و گروه هایی که با کنگره تعامل دارند، خدمات ارائه می دهد.^۷ همچنین این بنیاد از سال ۲۰۰۳ در راستای مردمی سازی فعالیت های کنگره، بخش «ارتباط با کنگره»^۸ را برای تحقق اهداف زیر دایر کرده است:

■ شناسایی ادراکات، انتظارات و شیوه های ارتباطی کنگره و شهروندان؛
■ ارائه اطلاعات برای آموزش و راهنمایی دفاتر کنگره، شهروندان و جامعه مردمی؛

■ شناسایی تغییرات در نگرش ها و عملکردهای هر دو طرف؛

■ تسهیل همکاری و به اشتراک گذاری اطلاعات^۹

با استناد به ماده (۱) قسمت پنجم قانون اساسی آمریکا، هر یک از مجلسین آمریکا دارای یک مجله است که تمامی مباحثات و اقدامات تقنینی و نظارتی در آن منتشر می شود.^{۱۰} برای مثال در «مجله مجلس نمایندگان» صورت جلسه تمامی نشست های قانونگذاری و جلسات نظارتی آورده شده است.^{۱۱} در حال حاضر دسترسی شهروندان به مجله صورت جلسات تمامی نشست های کنگره صدودوم به بعد فراهم شده است. شهروندان همچنین با رجوع به وبسایت <http://www.crs.gov/resources/Advanced-Legislative-Process-Institute-Materials/> به آخرین گزارش های منتشر شده در مرکز خدمات پژوهشی کنگره آمریکا دسترسی دارند.^{۱۲} کنگره آمریکا همچنین با ایجاد «بایگانی

اضافه شده است. رادیو سی اسپان در منطقه واشنگتن دی سی قرار دارد و امروزه از طریق تلفن همراه قابل دسترس است.

امروزه خدمات رسانه ای کنگره علاوه بر تلویزیون، به صورت آنلاین، از طریق پادکست ها و در پلتفرم های اجتماعی (یوتیوب، توئیتر، فیس بوک و اینستاگرام) به پوشش زنده مباحث مطرحه در کنگره می پردازد. «گفتگوی باز با شهروندان» یکی دیگر از تدابیر و ابتکارات کنگره برای ارتباط با گستره عمومی است.^۱

از سال ۱۹۷۰ جلسات استماع عادی کنگره به صورت زنده از طریق تلویزیون و رادیو پخش و از سال ۱۹۹۶، با تصویب «قانون ارتباطات از راه دور»،^۲ نقطه عطفی در هوشمندسازی مردمی سازی فعالیت های کنگره پدیدار می شود. از سال ۱۹۸۲، فعالیت شبکه سی اسپان از ۸ ساعت به ۱۶ و سپس به ۲۴ ساعت گسترش می یابد و فرصتی فراهم می شود تا طیف گسترده تری از برنامه های مربوط به امور عمومی به بینندگان ارائه شود. در سال ۲۰۱۰، «کتابخانه دیجیتال» توسط سی اسپان تأسیس می شود. شایان ذکر است از سال ۱۹۸۷، تمام محتوای برنامه های کنگره در شبکه سی اسپان در وبسایت این شبکه کابلی ذخیره می شود^۳ و دسترسی به بایگانی برنامه های تلویزیونی کنگره برای استفاده عموم رایگان است.^۴ از ۱۱ آوریل ۱۹۹۴ پخش اینترنتی اخبار کنگره آغاز شد از ۸ سپتامبر ۲۰۰۹ نیز تمامی جلسات صحن پارلمان به صورت مستقیم پخش می شود. در داخل هر یک از کمیته های دائمی هم، سامانه پخش زنده تلویزیونی جلسات استماع تعبیه شده است.

ورود اینترنت به حوزه گستره عمومی، نقطه عطفی را در روابط بین الملل و حقوق شهروندی به وجود می آورد و کنگره نیز از این قاعده مستثنا نبوده است. از یک طرف مردم با استفاده از رایانه و تلفن های هوشمند به صورت آنلاین در کنگره حضور دارند و در جریان کامل و لحظه به لحظه اخبار سیاسی، اطلاعات و نظرات شخصی و گفتگوهای قانونگذاران در کمیته ها و صحن قرار می گیرند و از طرف دیگر، نمایندگان با حضور در شبکه های اجتماعی، با حوزه های انتخابیه ایالتی ارتباطی دوسویه و آنلاین دارند.

پلتفرم های اجتماعی مانند فیس بوک، توئیتر و اینستاگرام که حتی توسط احزاب و رهبران سیاسی نیز استفاده می شوند در سال های اخیر به طور فزاینده ای در بین اعضای دمکرات و جمهوریخواه کنگره متداول شده اند، به طوری که از ژانویه ۲۰۱۳ تمام صد سناتور آمریکا یک حساب کاربری رسمی در توئیتر دارند و تمام اعضای ۵۳۵ قانونگذار عضو کنگره

1. <https://www.c-span.org/about/history/>

2. Telecommunication act

3. <https://www.c-span.org>

4. <https://www.c-span.org/about/history/>

5. the Congressional Management Foundation (CMF)

6. <https://www.congressfoundation.org/about-cmf>

7. <https://www.congressfoundation.org/about-cmf>

8. Communicating with Congress (CWC)

9. Congressional Management Foundation, 2011:1

10. <https://www.govinfo.gov/help/hjournal>

11. Journal of the House of Representatives

12. <http://www.crs.gov/resources/Advanced-Legislative-Process-Institute-Materials/>

قوانین کنگره، اعضای گالری را از شرکت در لابی، تبلیغات یا کارهای تبلیغاتی برای هر فرد، شرکت، سازمان یا دولت منع کرده است. گالری کنگره از واحدهای زیر تشکیل شده است:

۱-۲-۱. گالری روزانه مطبوعات

«گالری روزانه مطبوعات»^۴ مجلس نمایندگان به خبرنگاران و اصحاب رسانه‌های معتبر آمریکا کمک می‌کند تا به بهترین نحو بتوانند اخبار روزانه کنگره را به شهروندان منتقل کنند. در سمت راست درگاه اینترنتی این گالری، «آخرین اقدامات صحن کنگره»^۵ به اطلاع شهروندان رسانده می‌شود. رئیس مجلس نمایندگان یا سنانیز در بیرون از ساختمان کنگره، «کنفرانس مطبوعاتی» شرکت می‌کند و در خصوص فعالیت‌های انجام شده به شهروندان گزارش می‌دهد.^۶

ملی دیجیتال «^۱ امکان دسترسی شهروندان به تمامی اسناد تقنینی، نظارتی و مذاکرات هیئت‌های دیپلماتیک را فراهم نموده است. کنگره با ایجاد درگاه <https://www.congress.gov/legislative-process>، به صورت تصویری تمامی مراحل قانونگذاری را به شهروندان آموزش می‌دهد که این امر در ارتقای دانش عمومی مطالعات پارلمانی بسیار تأثیرگذار است. کنگره آمریکا همچنین با تعبیه درگاه سوابق کنگره <https://www.congress.gov/congressional-record> امکان دسترسی شهروندان به تمامی سوابق قانونگذاری و نظارتی ادوار اول تا صد و هفدهم کنگره را آورده است.^۲

۱-۲. گالری کنگره آمریکا

با توجه به فراگیری اینترنت و به‌منظور تسهیل بهره‌برداری از ظرفیت رسانه‌ها در جهت مردمی‌سازی سیاست‌های کنگره، سایت <https://www.house.gov/media> دایر شده است. شایان ذکر است که

تصویر. مکان تعبیه‌شده انتقال اخبار کنگره به اصحاب رسانه

کنفرانس مطبوعاتی سخنگوی مجلس نمایندگان در بیرون ساختمان کنگره

گزارش رئیس مجلس نمایندگان به خبرنگاران عضو گالری روزانه مطبوعات

1. Digital National Archives
2. <https://www.archives.gov/electoral-college/faq>
3. <https://www.congress.gov/legislative-process>
4. <https://www.congress.gov/congressional-record/browse-by-date>
5. Daily Press Gallery
6. Latest Floor Action
7. <https://pressgallery.house.gov/media-center/photo-galleries/press-conferences>

توسط یک کمیته اجرایی با عضویت خبرنگاران مدیریت می‌شود. این کمیته تصمیم می‌گیرد که چه کسی واجد شرایط اعتبار است. وبسایت نمایشگاه رادیو و تلویزیون (<https://radiotv.house.gov/>), روزانه به روزرسانی می‌شود تا اخبار کنگره بموقع به شهروندان اطلاع‌رسانی شود.^۹ در وبسایت نمایشگاه رادیو و تلویزیون، تقویم برگزاری جلسات استماع کمیته‌های دائمی کنگره نیز آورده شده است.^{۱۰} تقویم روزانه و آنلاین آخرین فعالیت‌های قانونگذاری در صحن و کمیته‌های کنگره نیز در این وبسایت آورده شده است.^{۱۱} در وبسایت این نمایشگاه، شهروندان با رجوع به وبسایت <https://live.house.gov/> به صورت آنلاین به جلسات صحن مجالس نمایندگان و سنا دسترسی دارند. از طرفی شهروندان از طریق لینک به درگاه مذکور، می‌توانند به آرشیو پخش تلویزیونی جلسات صحن مجالس نمایندگان و سنا دسترسی داشته باشند.

۲-۱. گالری مطبوعات ادواری

«گالری مطبوعات ادواری»^{۱۲} برای خبرنگارانی که جلسات روزانه کنگره را پوشش می‌دهند، مجوز فعالیت صادر می‌کند^{۱۳} که تحت نظارت کمیته اجرایی خبرنگاران است و از بین خبرنگارانی که اعضای گالری هستند انتخاب می‌شوند.^{۱۴}

این گالری تحت نظارت «کمیته دائمی خبرنگاران»^۱ که در سال ۱۸۷۹ تأسیس شد، فعالیت می‌کند. کارکنان گالری با کمیته دائمی خبرنگاران و رؤسای کنگره برای نظارت و مدیریت بر عملیات گالری همکاری می‌کنند.^۲ شایان ذکر است کمیته دائمی خبرنگاران، کمیته‌ای پنج نفره است که بر عملیات نمایشگاه مطابق آیین‌نامه‌ای خاص نظارت می‌کند و انتخابات آن به صورت سالیانه در ماه ژانویه برگزار می‌شود. در حال حاضر (دسامبر ۲۰۲۲)، «امیلی کوچرین»^۳ از نیویورک تایمز، ریاست این کمیته را برعهده دارد.

هر عضو فعال گالری واجد شرایط نامزدی و رأی دادن است.^۴ بیش از ۱۵۰۰ خبرنگار دارای اعتبارنامه مطبوعاتی دائمی در این گالری عضویت دارند. به هر یک از این روزنامه‌نگاران امکان دسترسی به ساختمان کنگره و فضای کاری، امکان دسترسی به اتاق‌های مجلس و سنا و سایر خدمات داده شده است. گالری روزانه مطبوعات در مجاور مجلس نمایندگان در «ساختمان کنگره»^۵ قرار دارد.^۶

۲-۲. گالری رادیو و تلویزیون

«گالری رادیو و تلویزیون»^۷ نقش اتاق خبر را دارد و رابط بین دفاتر کنگره و رسانه‌های دیجیتال است. اکثر سازمان‌های خبری رادیو و تلویزیون، دفاتری را در این بخش دارند^۸ و همانند سایر گالری‌های رسانه‌ای کنگره،

[گفتار دوم - جایگاه و کارکرد رسانه‌های پارلمانی در کانادا، ونزوئلا و برزیل]

۴۲ درصد سهام آن در اختیار «شرکت ارتباطاتی راجرز»^{۱۶} است. این شبکه در اکتبر ۱۹۹۲ راه‌اندازی شد و برنامه‌های خود را به دو زبان فرانسوی و انگلیسی پخش می‌کند. روند فعالیت این شبکه شباهت‌های بسیاری با سی‌اسپان (آمریکا)، یورو پارل تی وی (پارلمان اروپا)، لاپین پارلمانتاری (فرانسه)^{۱۷} و ان بی آر (برزیل) دارد. این شبکه نشست‌های مجلس عوام و جلسات کمیته‌های تخصصی مجلس اعیان را در گستره

در این گفتار وضعیت شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی در مجالس کانادا، ونزوئلا و برزیل بررسی می‌شود.

۲-۱. مجلس قانونگذاری کانادا

پخش تلویزیونی فعالیت قانونگذاران و رویدادهای پارلمان کانادا توسط «شرکت سی پک»^{۱۵} یا «کانال کابلی امور عمومی» انجام می‌شود که

1. Standing Committee of Correspondents
2. <https://pressgallery.house.gov/about-the-gallery>
3. Emily Cochrane
4. <https://pressgallery.house.gov/about-gallery/standing-committee-correspondents>
5. Capitol Hill
6. <https://pressgallery.house.gov/member-data/members-official-twitter-handles>
7. Radio-Television Correspondents Gallery
8. <https://radiotv.house.gov/>
9. <https://www.dailypress.senate.gov/about/standing-committee-of-correspondents/>
10. <https://radiotv.house.gov/today-in-the-house/committee-hearings>
11. <https://clerk.house.gov/FloorSummary>
12. Periodical Press Gallery
13. <https://periodical.house.gov/>
14. <https://periodical.house.gov/about-us>
15. CPAC (Cable Public Affairs Channel)
16. Rogers Communications
17. La Chaîne Parlementary (France)

۳-۲. مجلس قانونگذاری ونزوئلا

«تلویزیون مجمع ملی»^{۱۳} وظیفه پوشش رسانه‌ای فعالیت‌های پارلمان ونزوئلا را برعهده دارد. این شبکه در ۱۷ فوریه ۲۰۰۵ راه‌اندازی شد و برنامه‌های آن از طریق «ماهواره دایرکت تی.وی»^{۱۴} در سطح جغرافیای ملی ونزوئلا پخش می‌شود. مهم‌ترین هدف شبکه مذکور در اساسنامه، تشویق مردم به مشارکت عمومی در فعالیت‌های پارلمانی معرفی شده است. این مشارکت از طریق پرداخت حق عضویت در شبکه ماهواره‌ای و کابلی میسر می‌شود. در نتیجه بودجه این تلویزیون علاوه بر حمایت مالی پارلمان، از کمک‌های سازمان‌های مردم‌نهاد و پرداخت‌های حق عضویت بینندگان تأمین می‌شود. یکی دیگر از اهداف این شبکه، دریافت و انعکاس نظرات مردم و جامعه نخبگان در خصوص پیش‌نویس طرح و لوایح است.^{۱۴} توسعه گوشی‌های هوشمند و زیرساخت‌های دیجیتال، از دیگر عواملی بودند که بر مردمی‌سازی فعالیت‌های نمایندگی در ونزوئلا تأثیرگذار بوده‌اند.^{۱۵}

جغرافیای ملی پخش می‌کند و مقر آن در اتاواست. برنامه‌های این شبکه از طریق اینترنت نیز قابل دریافت است.^۱ مجلس قانونگذاری کانادا برای ارتباط مستمر با اصحاب رسانه، «گالری مطبوعات پارلمان کانادا»^۲ را دایر کرده است. دبیر گالری مطبوعات با تعبیه ایمیل @pressres@parl.gc.ca، یک ارتباط دوسویه را برای دریافت نقدهای اصحاب رسانه فراهم کرده است.^۳ گالری مطبوعات دارای دو دفتر است که یک دفتر داخل مجلس قانونگذاری کانادا و دفتر دیگر آن در «ساختمان ملی مطبوعات»^۴ مستقر است.^۵ در پارلمان کانادا، بخشی نیز با عنوان «اتاق کنفرانس مطبوعاتی»^۶ ایجاد شده است که مدیران ارشد پارلمان به سؤالات خبرنگاران پاسخ می‌دهند.

۲-۲. مجلس قانونگذاری برزیل

برخی شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی این کشور به صورت پاره‌وقت فعالیت می‌کنند که از مصادیق آن می‌توان به شبکه تلویزیونی پارلمانی «تی وی کامارا»^۷ در برزیل اشاره کرد که از ۲۰ ژانویه ۱۹۹۸ برنامه‌های خود را آغاز کرده است. گسترش مباحثات الکترونیکی، معرفی برنامه و پخش جلسات کمیسیون‌ها و معرفی آخرین انتشارات کتابخانه و مرکز اسناد از مهم‌ترین فعالیت‌های این شبکه‌اند.^۸ مجلس قانونگذاری برزیل یک «شبکه ملی کابلی»^۹ و همچنین یک نهاد خبری برای انعکاس فعالیت‌های تقنینی و نظارتی نمایندگان ایجاد کرده است. در تأسیس این شبکه تصریح شده است که «دمکراسی مخاطب»^{۱۰} در راستای نظارت عمومی، اعتبار و شهرت مجلس فدرال برزیل ضروری است. رسانه‌های پارلمانی در برزیل از سال ۱۹۸۵ و پس از بیست سال کودتای نظامی گسترش یافتند و در این میان توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نقش مهمی را در دیجیتال‌سازی فعالیت‌های نمایندگی برعهده داشته است.^{۱۱}

1. <http://www.cpac.ca/en/>
2. Canadian Parliamentary Press Gallery
3. <https://www.press-presse.ca/en/information/sending-press-releases>
4. National Press Building
5. <https://www.press-presse.ca/en/information/contact-us>
6. Press Conference Room
7. Tv Camara
8. <http://www2.camara.leg.br/camaranoticias/tv/>
9. National Cable TV
10. Audience Democracy
11. <https://www.jstor.org/stable/44985925>
12. Asamblea Nacional Televisión (ANTV)
13. DirecTV
14. <http://www.antv.gob.ve/m9/carrusel.asp>
15. <https://medialandscapes.org/country/venezuela/policies/media-legislation>

[گفتار سوم - جایگاه و کارکرد رسانه‌های پارلمانی در اتحادیه اروپا]

در این گفتار وضعیت شبکه‌های تلویزیونی در پارلمان اروپا، فرانسه، انگلیس، آلمان، ایتالیا و یونان بررسی می‌شود.

۱-۳. پارلمان اروپا

«مرکز چندرسانه‌ای پارلمان اروپا»،^۱ وظیفه انعکاس فعالیت‌های تقنینی، نظارتی و دیپلماتیک قانونگذاران اتحادیه اروپا را برعهده دارد. انعکاس رسانه‌ای فعالیت‌های نمایندگان به شهروندان اتحادیه اروپا در هر سه سطح شنیداری، دیداری و نوشتاری توسعه قابل توجهی یافته است.^۲ در همین راستا، پارلمان اروپا، شبکه‌ای تلویزیونی با عنوان «پارلمان تو یوروپ»^۳ یا «یورو پارل تی.وی» تأسیس کرده است که آخرین مواضع نمایندگان، جلسات صحن و کمیته‌های تخصصی، برنامه‌های امور جاری، بحث‌های پارلمانی و فیلم‌های آموزشی را برای شهروندان اتحادیه اروپا پخش می‌کند. فیلم‌های آموزشی به ۲۲ گویش اتحادیه اروپا به صورت زیرنویس برای شهروندان این اتحادیه پخش می‌شوند.^۴ این شبکه در ۱۷ سپتامبر ۲۰۰۸ راه‌اندازی شد. پارلمان مجازی در پارلمان اروپا بسیار توسعه یافته است و شهروندان اروپایی با رجوع به وبسایت <https://multimedia.europarl.europa.eu/en> می‌توانند فیلم و تصاویر تمامی فعالیت‌های دیپلماتیک نمایندگانشان در پارلمان اروپا را رصد کنند. از طرفی امکان نظارت همگانی و مشاهده آنلاین جلسات صحن پارلمان اروپا از طریق اینترنت فراهم است. استفاده از شبکه‌های توئیتر، اینستاگرام و فیس‌بوک بخشی دیگر از مجاری ارتباط قانونگذاران پارلمان اروپا با شهروندان اروپایی است.^۵ برنامه‌های این شبکه از طریق «ماهواره‌ای بی‌اس»^۶ که تحت مدیریت کمیسیون اروپاست، پخش می‌شوند. تولید برنامه و مدیریت فنی شبکه نیز توسط دو شرکت پیمانکار خصوصی زیر انجام می‌شود:

- «شرکت موسترا»^۷ که یک آژانس ارتباطاتی بوده و در بروکسل بلژیک مستقر است. تهیه و تولید برنامه‌ها توسط این شرکت انجام می‌شود.
- «شرکت چهار دو» که در حوزه پشتیبانی فنی و نرم‌افزاری از برنامه‌های تلویزیونی فعالیت می‌کند و مقر آن در «پلیموث» انگلیس است.

اطلاع‌رسانی در خصوص آخرین سیاست‌های راهبردی پارلمان برای تحول در وضعیت سیاسی و اقتصادی، اطلاع‌رسانی در خصوص زمان پخش برنامه‌های روزانه و هفتگی کمیته‌های تخصصی و انعکاس آخرین اخبار پارلمانی، بخش دیگری از برنامه‌های این شبکه‌اند. این شبکه در راستای تقویت تعاملات رسانه‌ای پارلمانی با آمریکا، توافقنامه‌های جداگانه‌ای را با شبکه سی‌اسپان کنگره و خبرگزاری‌های معتبر آمریکا مانند آسوشیتد پرس منعقد کرده است.

۲-۳. فرانسه

«کانال پارلمانی فرانسه»، یک شبکه تلویزیونی پارلمانی است که مسئولیت پخش اخبار مجمع ملی و مجلس سنای فرانسه را برعهده دارد. اطلاع‌رسانی تحولات پارلمان از طریق «تلویزیون دیجیتال زمینی»^۸ انجام می‌شود. این شبکه در سال ۱۹۹۹ با الگوبرداری از شبکه رسانه‌ای مجلس قانونگذاری انگلیس تأسیس شد. از ۸ فوریه سال ۲۰۰۰، جلسات مجلس سنا نیز به صورت زنده پخش می‌شوند. این شبکه در ابتدا فقط برای دو روز در هفته (روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه) برنامه پخش می‌کرد، ولی در حال حاضر تمامی جلسات پارلمان فرانسه را پوشش رسانه‌ای می‌دهد.^۹ شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی در فرانسه، زیر نظر مدیر بخش خدمات عمومی پارلمان است. شبکه تلویزیونی مجمع ملی فرانسه نیز به صورت هیئت امنایی اداره می‌شود. برای مشاهده برنامه‌های تلویزیونی مجمع ملی فرانسه به وبسایت <http://www.lcp.fr> و در مورد مجلس سنای فرانسه به وبسایت <http://www.publicsenat.fr> رجوع شود.

۳-۳. انگلیس

تلویزیون پارلمان انگلیس، جلسات کمیته‌های تخصصی و صحن هر دو مجلس عوام و اعیان را به صورت زنده پخش می‌کند.^{۱۰} این تلویزیون همچنین با رویکرد ارتقای دانش عمومی پارلمانی، بخشی از سیاست‌گذاری عمومی خود را به سمت پخش فیلم‌های آموزشی

1. European Parliament Multimedia Center
2. <https://multimedia.europarl.europa.eu/en>
3. Parlamento europeo / EuroparlTV
4. <http://www.europartv.europa.eu/it/home.aspx>
5. <https://www.facebook.com/europeanparliament/>
6. Europe by Satellite (Ebs)
7. Mostra
8. digital terrestrial television "TNT"
9. <http://www.lcp.fr/>
10. <http://www.parliamentlive.tv/Main/Live.aspx>

کمیته‌ها، نشست‌های علمی، رویدادهای ویژه، مصاحبه‌ها و گزارش‌ها از مهم‌ترین برنامه‌های تلویزیون بوندستاگ هستند.^۸ تلویزیون بوندستاگ، بخشی را با عنوان «واحد نشست‌های علمی» دایر کرده است. مسئولان این بخش با دعوت از چهره‌های شاخص انجمن‌های علمی - پژوهشی، مهم‌ترین دغدغه‌های قانونگذاری را بررسی می‌کنند. جلسات این نشست‌ها به صورت ضبط شده از تلویزیون بوندستاگ پخش می‌شوند. این امر نشان می‌دهد دو وظیفه عمده تلویزیون‌های پارلمانی عبارتند از:

■ ارتقای نظام آموزشی به ویژه برای نمایندگان جدیدالورود؛

■ بالا بردن دانش قانونگذاران برای ایفای بهتر وظایف نمایندگی.

در بخش برنامه‌های ویژه، سخنرانی مقام‌های عالی‌رتبه سایر کشورها در صحن پارلمان پخش می‌شود. تلویزیون بوندستاگ، مصاحبه‌هایی را نیز با رئیس پارلمان یا رؤسای کمیته‌های تخصصی برگزار می‌کند که در برخی مواقع به دلیل اهمیت موضوع با تأخیر پخش می‌شوند. یکی دیگر از فعالیت‌های تلویزیون پارلمان آلمان، معرفی آخرین انتشارات «مرکز تحقیقات و مستندسازی»^۹ بوندستاگ است. این اقدام بوندستاگ در راستای ارتقای دانش عمومی پارلمانی و تقویت تعامل دو سویه با کتابخانه‌های بزرگ آلمان، جامعه علمی و نهادهای دانش بنیان انجام می‌شود.^{۱۰}

۵-۳. ایتالیا

کانال تلویزیونی پارلمان ایتالیا با عنوان «سناتو دلارپابلیکا»^{۱۱} از ۱۷ سپتامبر ۲۰۰۲ فعالیت خود را آغاز کرده است. این شبکه وظیفه پوشش زنده جلسات پارلمان ایتالیا از «پلازا مادامای رم»^{۱۲} را بر عهده دارد. گستره پوشش این شبکه، محدوده جغرافیای ملی ایتالیاست و جلسات علنی کمیته‌ها و صحن را به صورت مستقیم از دو ماهواره یوتل ست و هاتبرد برای شهروندان ایتالیایی پخش می‌کند.^{۱۳}

در زمان‌هایی که پارلمان جلسه ندارد یا تعطیل است، این شبکه رویدادها و تحولاتی که در پارلمان اتفاق افتاده را پخش می‌کند. برای مثال ایجاد «تورگردشگری مجازی»^{۱۴} از ساختمان و موزه‌های پارلمان، پخش کنسرت کریسمس در سالن عمومی، تهیه گزارش‌های تصویری

متمرکز کرده است.^۱ مدیریت شبکه رادیو - تلویزیونی پارلمان انگلیس، بر عهده «گروه چهار دو»^۲ است که اعضای آن توسط نخست‌وزیر منصوب می‌شوند. «واحد ضبط پارلمانی»^۳ نیز مسئولیت پخش برنامه‌های آرشیوی را بر عهده دارد. در وبسایت شبکه تلویزیونی پارلمان انگلیس، ایمیل pru@parliament.uk برای تضارب افکار در تالارهای گفتگو و برقراری تعامل دوطرفه بین مردم و متولیان دیپلماسی رسانه‌های پارلمانی ایجاد شده است. در این ایمیل، مخاطبان و صاحب‌نظران دیدگاه خود پیرامون برنامه‌های تلویزیون را مطرح می‌کنند. در وبسایت تلویزیون پارلمان انگلیس، پست الکترونیکی webmaster@parliament.uk نیز برای جمع‌آوری و ارزیابی نظرات مردمی و نهادهای عمومی در خصوص عملکرد مجالس عوام و اعیان ایجاد شده است.^۴ پیروان سیاستگذاری عمومی در انگلیس بر این باورند که ایجاد و تقویت تالارهای گفتگو با تمرکز بر شناسایی سازوکارهای بهبود کیفی وظایف نمایندگی، یکی از راهکارهایی است که به روند آسیب‌شناسی عملکرد پارلمان و اتخاذ تدابیر اصلاحی برای بهبود روش‌ها و روندهای تقنینی و نظارتی، کمک می‌کند. جدا از تلویزیون پارلمان انگلیس، شبکه بی‌بی‌سی نیز یک کانال تلویزیونی با عنوان BBC iPlayer TV دایر کرده است که وظیفه پوشش مستقیم و ضبط شده رویدادهای پارلمانی مجلس عوام، مجلس اعیان، فعالیت نمایندگان این کشور در پارلمان اروپا، رویدادهای «پارلمان اسکاتلند»^۵ مجمع ولز، مجمع ایرلند شمالی و گاهی اوقات جلسات «شورای کلیسای عمومی کلیسای انگلیس»^۶ را بر عهده دارد. این شبکه همچنین کنفرانس‌های سالیانه دو حزب پارلمانی عمده انگلیس را هم پوشش تلویزیونی می‌دهد.^۷

جهت گیری شبکه تلویزیونی پارلمانی بی‌بی‌سی بر فعالیت‌های احزاب پارلمانی، یکی دیگر از روش‌هایی است که نظارت همگانی بر فعالیت‌های پارلمان انگلیس را افزایش داده است.

۴-۳. آلمان

پخش زنده جلسات صحن پارلمان (بوندستاگ)، جلسات عمومی، جلسات

1. <http://www.parliamentlive.tv/Main/Films.aspx>

2. The Twofour Group

3. Parliamentary Recording Unit

4. <http://www.parliamentlive.tv/Main/About.aspx>

5. Scottish Parliament

6. General Synod of the Church of England

7. <http://www.bbc.co.uk/iplayer/live/bbcparliament>

8. <http://www.bundestag.de/mediathek/?action=tv>

9. Research and Documentation Services

10. <http://www.bundestag.de/mediathek/?categorie=Wissenschaftsforen&action=search&mask=search&contentArea=common&instance=m187>

11. Senato della Repubblica

12. Palazzo Madama in Rome

13. http://www.senato.it/3826?testo_generico=938

14. Virtual Tour

وقفه برنامه‌های پارلمان آن کشور را نمایش می‌دهد. این شبکه در سال ۱۹۹۹ راه‌اندازی شد و برنامه‌های خود را از دو ماهواره «هاتبرد-۳» و «هلاس ست-۲»^۵ پخش می‌کند. هدف اصلی این کانال آن است که شهروندان یونان به صورت مستقیم عملکرد پارلمان را رصد کنند. جلسات صحن به صورت زنده، ولی جلسات کمیته‌های دائمی تخصصی با تأخیر پخش می‌شوند. در این شبکه، اخبار پارلمانی روزانه نیز در ساعات معین پخش می‌شوند. مدیر این شبکه توسط رئیس پارلمان انتخاب می‌شود. اکثر لوایح قانونی نیز به صورت مستقیم پخش می‌شوند. قبل از طرح لوایح در پارلمان، نظر جامعه نخبگان پیرامون لایحه مورد نظر دریافت می‌شود.

هدف تأسیس این شبکه در اساسنامه، ارتقای نظارت همگانی مستمر از عملکرد پارلمان، تشویق مردم به مشارکت فعال و غیرمستقیم فکری در فرایند قانونگذاری، افزایش شفافیت پارلمان، ارائه اطلاعات واقعی و عینی به مردم و تسهیل دسترسی مجازی جامعه به نهادهای پارلمان معرفی شده است.^۶

از نمایشگاه میراث فرهنگی - هنری و کنفرانس‌های آرشیوی در «سالن زوکاری»^۱ برخی برنامه‌هایی اند که در زمان تعطیلی پارلمان پخش می‌شوند.

وبسایت تلویزیون پارلمان ایتالیا نیز بخشی را با عنوان «شرکت در مناظره»^۲ ایجاد کرده است. در این بخش، اشخاص حقیقی و کارشناسان ذی‌ربط با ارسال مستند حوزه تخصص، آمادگی خود را برای مشارکت در مناظره پارلمانی اعلام می‌کنند.^۳ در این وبسایت بخشی هم برای معرفی آخرین انتشارات پارلمان اختصاص یافته است. بخش نطق‌های تاریخی، سخنرانی مقام‌های عالی‌رتبه در صحن پارلمان، مجادله‌ها و مناظره‌های مهم و تاریخی، اسناد پارلمانی و پخش فیلم‌های آموزشی پیرامون روندهای تقنینی و نظارتی از مهم‌ترین برنامه‌هایی هستند که در بخش آرشیو تلویزیونی انتشارات پارلمان، نمایش داده می‌شوند.

۳-۶. یونان

«وولی تایل اراسی»^۴ شبکه تلویزیونی پارلمان یونان است که بدون

[گفتار چهارم - جایگاه و کارکرد رسانه‌های پارلمانی در نیوزلند، استرالیا، هند و آفریقای جنوبی]

در وبسایت شبکه تلویزیونی پارلمان نیوزلند، بخشی با عنوان آرشیو نظارت نمایندگان تعریف شده است. برای مثال آخرین سؤالات نمایندگان از مسئولان دستگاه‌های اجرایی و بحث‌های موافقان و مخالفان در فرایند طرح سؤال به صورت زنده یا با تأخیر از این شبکه پخش می‌شوند. این اقدام علاوه بر ارتقای دانش عمومی و آشناسازی رأی‌دهندگان با روندهای نظارتی، موجب می‌شود آنان فعالیت و عملکرد نمایندگان را به صورت زنده نظارت کنند. در این وبسایت تلویزیونی، روند بررسی طرح‌ها و لوایح نیز پخش می‌شوند. محققان همچنین با رجوع به آرشیو پخش جلسات رأی‌گیری پارلمان، نقاط قوت و ضعف لوایح مطروحه بررسی می‌شوند.^{۱۰}

در این گفتار وضعیت رسانه‌های پارلمانی در نیوزلند، استرالیا، هند و آفریقای جنوبی بررسی می‌شود.

۴-۱. نیوزلند

شبکه تلویزیونی پارلمان نیوزلند از نهم اکتبر ۲۰۰۷ فعالیت خود را آغاز کرده و مقر آن در شهر ولینگتون است. این شبکه به صورت زنده، جلسات مجلس نمایندگان را پوشش می‌دهد.^۷ «فری وایو ۲۲»،^۸ «ایگلو ۲۰»،^۹ «اسکای ۸۶» و «ودافون» چهار شبکه تلویزیونی دیجیتال پارلمان نیوزلند را شامل می‌شوند.

1. Zuccari Hall
2. Attend debates
3. http://www.senato.it/4349?voce_sommario=159&teso_generico=1082
4. Vouli Tileorasi
5. Hellas Sat2
6. <http://www.hellenicparliament.gr/en/Enimerosi/tileoptikos-sfathmos-tis-voulis/>
7. <http://www.parliament.nz/en-nz/about-parliament/see-hear/ptv>
8. Freeview 22
9. Igloo 50
10. <http://www.inthehouse.co.nz/>

مرتبط با انتشار جلسات هر یک از مجلسین اعطا کرده است، در صورتی که چنین انتشاری توسط یا تحت اختیار مجلس انجام شود. حمایت قانونی ارائه شده در این رابطه مشروط بر این است که این گزارش‌ها به نفع عموم باشد و با سوءنیت تولید نشود. با وجود این، پارلمان این اختیار را دارد که نظارت‌هایی را اعمال کند و در صورت لزوم انتشار مناظرات یا جلسات خود را ممنوع نماید، به همین ترتیب، مطبوعات نمی‌توانند موارد یا شواهدی را که به کمیسیون‌های مجلس ارائه شده، قبل از اینکه در مجلس به بحث گذاشته شود، منتشر کنند. مطبوعات روند یا تصمیمات یک جلسه محرمانه مجلس را تا زمانی که ممنوعیت یا محرمانگی آن لغو نشده باشد، نمی‌توانند افشا کنند، اما به‌طور کلی، هیچ محدودیتی برای گزارش جریانات مجلس وجود ندارد.^۵

«بخش مطبوعات و روابط عمومی» در آوریل ۱۹۵۶ برای پاسخگویی به نیازهای رسانه‌ای و فراهم‌سازی همه امکانات ممکن برای پوشش امور روزانه لوک سابها (مجلس سفلی)^۶ تأسیس شده است. با گذشت زمان، وظایف این بخش، تنوع یافته و از خبرنگاران مطبوعات تا رسانه‌های الکترونیکی، رسانه‌های آنلاین و اجتماعی پشتیبانی می‌کند. وظایف اصلی بخش مطبوعات و روابط عمومی به شرح زیر است:

- امور مربوط به گالری مطبوعات، شامل صدور مجوزها برای جلسات، پذیرش روزنامه‌ها، خبرگزاری‌ها، رسانه‌های الکترونیکی، رسانه‌های آنلاین. رسیدگی به درخواست تسهیلات تالار مرکزی و اعطای مجوز گالری مطبوعات تحت عنوان «خدمات ممتاز و مدت‌دار»^۷،
- ارتباط با سازمان‌های تبلیغاتی دولتی و سایر نهادهای رسانه‌ای،
- علنی‌سازی فعالیت‌های مجلس از طریق بیانیه‌های مطبوعاتی، اطلاعیه،
- پوشش عکس، تلویزیونی از مراسم‌های مختلف،
- راه‌اندازی مرکز رسانه‌ای در طی برگزاری همایش‌های بین‌المللی و سمینارها،
- تأمین اطلاعات و مطالب تبلیغاتی مربوط به کار مجلس به عموم مردم، مؤسسات، پژوهشگران و غیره،
- اعطای مجوز عکاسی و فیلمبرداری در مجلس، بخش‌های جانبی مجلس، ساختمان کتابخانه مجلس،
- تهیه و توزیع تقویم فعالیت سالیانه مجلس هند،
- انعکاس رسانه‌ای دیدار رئیس مجلس، نایب رئیس؛ رهبر اپوزیسیون مجلس، با مقامات خارجی، هیئت‌های پارلمانی،

علاوه بر بخش مستقیم سؤالات نمایندگان، این سؤالات مجدداً از ساعت ۶ تا ۱۰ صبح بازپخش می‌شوند. مسئولان رسانه‌ای پارلمان نیوزلند بر این باورند همان‌گونه که در آیین‌نامه برخی مجالس دنیا، روزهای جداگانه‌ای برای قانونگذاری و نظارت پارلمانی اختصاص یافته است، شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی نیز لازم است زمان پخش رویدادهای پارلمانی را در دو بخش انعکاس فعالیت‌های قانونگذاری و نظارتی تفکیک کنند. این امر نشان می‌دهد با افزایش اهمیت و جایگاه تلویزیون‌های پارلمانی در علم سیاستگذاری‌های عمومی، توجه این شبکه‌ها به صورت توأمان به سمت تحلیل هر دو بخش بازخورد نظرات عمومی بر روندهای تقنینی و نظارتی معطوف شده است.

۲-۴. استرالیا

شبکه تلویزیونی پارلمان استرالیا زیر نظر «بخش خدمات صوتی – تصویری»^۱ اداره می‌شود و تنها خبرنگاران و دوربین‌های این بخش مجازند در کمیته‌های تخصصی پارلمان مستقر شوند.^۲ در وبسایت شبکه تلویزیونی پارلمان استرالیا، بخشی با عنوان «راهنمای پخش روندهای تقنینی و نظارتی»^۳ تعبیه شده است که زمان پخش تمامی جلسات را مشخص کرده است. این شبکه همچنین خدمات چندرسانه‌ای را به سناتورها، کارکنان و مشتریان خارجی ارائه می‌دهد.^۴ در این وبسایت همچنین بخشی با عنوان «تقویم پارلمانی» ایجاد شده که در آن فهرست عناوین و ساعات پخش روزانه، هفتگی و ماهیانه جلسات استماع مجالس سنا و نمایندگان پارلمان استرالیا آورده شده است و کاربران می‌توانند با مشاهده عناوین و روزهای برگزاری جلسات، به‌صورت زنده آنها را رصد کنند.

۳-۴. جایگاه رسانه‌های پارلمانی در هند

مجلس قانونگذاری هند در هر سه سطح رسانه‌های مکتوب، الکترونیک و آنلاین توسعه یافته است. آزادی مطبوعات به‌صراحت در قانون اساسی پیش‌بینی نشده است، اما به‌طور ضمنی در حقوق اساسی مربوط به بیان و آزادی بیان براساس ماده ۱۹ (۱) الف) قانون اساسی هند برای شهروندان تضمین شده است.

مطبوعات در روابط خود با مجلس از امتیازاتی برخوردارند. قانون اساسی مصونیت مطلق از رسیدگی در هر دادگاه حقوقی را برای همه افراد

1. Audio Visual Services Section

2. http://www.aph.gov.au/News_and_Events/Watch_Parliament/Broadcasting_Guidelines_for_Parliamentary_proceedings

3. Broadcasting Guidelines for Parliamentary Proceedings

4. http://www.aph.gov.au/News_and_Events/Watch_Parliament/ParlAV_operations

5. <https://ppriksabha.nic.in/about.aspx>

6. Lok Sabha

7. Long & Distinguished Service

۴-۴. آفریقای جنوبی

«کانال پارلمانی آفریقای جنوبی»^۴ از ماهواره «لینگ‌ست»^۵ پخش می‌شود. در پارلمان آفریقای جنوبی، بخشی با عنوان «اداره مشارکت عمومی» ایجاد شده است که تلویزیون نیز زیر نظر این اداره فعالیت می‌کند. با توجه به سابقه تبعیض نژادی در این کشور، مهم‌ترین هدف این شبکه نهادینه‌سازی دموکراسی و تشویق مردم به مشارکت در تبادل افکار معرفی شده است. این شبکه بیشترین فعالیت خود را به سمت پخش زنده جلسات استماع کمیته‌های پارلمان متمرکز کرده است و با نمایش جدول عناوین و زمان پخش هفتگی جلسات کمیسیون‌ها در صفحه اول وب‌سایت تلویزیون پارلمانی، بر اهمیت نظارت همگانی بر جلسات کمیته‌های تخصصی تأکید کرده است.^۶

■ بازتاب رسانه‌ای دیدار هیئت‌های خارجی با نمایندگان پارلمان هند و سفر هیئت‌های دیپلماتیک هند به سایر کشورها،
■ سخنرانی رهبران سیاسی سایر کشورها در مجلس علیا و سفلی.
شایان ذکر است تمامی امور مربوط به گالری مطبوعات مجلس نمایندگان اعم از اعتبارسنجی روزنامه‌ها، خبرنگاران، افزایش سهمیه کارت‌های گالری مطبوعات، اختصاص کرسی‌ها و تسهیلات عملکردی به خبرنگارانی که جلسات مجلس را پوشش می‌دهند، توسط بخش روابط عمومی و رسانه‌ها رسیدگی می‌شود.^۱ هند همچنین دارای یک شبکه تلویزیونی پارلمانی با عنوان «سنساده»^۲ است که در سال ۲۰۲۱ با ادغام تلویزیون مجلس سفلی و تلویزیون مجلس سنا با هدف پخش زنده جلسات صحن، ارتقای شفافیت و مردمی‌سازی فعالیت نمایندگان مجلسین هند راه‌اندازی شد.^۳

[جمع‌بندی و نتیجه‌گیری]

تحولاتی را در حوزه فعالیت‌های رسانه‌ای به‌وجود آورند. ارتقای دانش عمومی پارلمانی از طریق پخش برنامه‌های هدفمند آموزشی، تقویت چتر نظارت همگانی بر جلسات علنی صحن مجلس و پخش زنده یا با تأخیر جلسات استماع یا مباحثات کمیته‌های تخصصی، مخرج مشترک تمامی شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی هستند. کاوش فعالیت این رسانه‌ها نشان می‌دهد توجه آنان برای پخش نظارت پارلمانی نیز در حال افزایش است و حتی این شبکه‌ها خواهان اختصاص زمان‌های پخش جداگانه برای پوشش رسانه‌ای جلسات طرح سؤال، استیضاح و رأی‌اعتماد به دولت هستند.

اهمیت شبکه‌های تلویزیونی پارلمانی به حدی است که در بیشتر کشورها رؤسای آنها به‌صورت مستقیم توسط رئیس پارلمان یا بالاترین مسئول اجرایی پارلمان انتخاب می‌شود. در دیپلماسی عمومی، بین وجود شبکه رسانه‌ای پویا و کارآمدی فعالیت‌های تقنینی، نظارتی و دیپلماتیک مجالس قانونگذاری رابطه مستقیم و نظام‌مندی برقرار است.

امروز اغلب مجالس قانونگذاری دنیا به این فهم مشترک رسیده‌اند که یکی از ستون‌های کارآمدی و توانمندسازی وظایف نمایندگی، مردم‌باوری و افزایش سهم مردم در فرایند قانونگذاری، نظارت پارلمانی و فعالیت‌های مرتبط با دیپلماسی پارلمانی است. در این میان نقش اصحاب رسانه و سیاستگذاری‌های رسانه‌ای از اهمیت بالایی برخوردار است و قرائن نیز نشان می‌دهند آمار رسانه‌های پارلمانی در قرن بیست و یکم به سرعت در حال افزایش هستند. در این میان توسعه شتابان اینترنت نیز نقش مهمی را در گسترش پارلمان مجازی و نظارت دیجیتال ایفا کرده است. این امر بیانگر آن است که سکانداران سیاستگذاری عمومی پارلمانی با استفاده از رویکرد اشتراک‌گذاری رسانه‌ای و مجازی به سمت تسهیل و تسریع تبادل تجارب با نخبگان و نهادهای عمومی گام برمی‌دارند. به همین دلیل نقش رسانه‌های نوشتاری، شنیداری و تصویری در ارتقای کارایی، شفافیت و مردمی‌سازی مجالس قانونگذاری در قرن بیست و یکم به سرعت در حال افزایش است و مجالس دنیا به‌منظور تحقق مردمی‌سازی فعالیت‌های تقنینی و نظارتی، ناچارند

1. <https://ppriksabha.nic.in/about.aspx>

2. Sansad

3. <https://sansadtv.nic.in/about-us>

4. Parliamentary Channel South Africa

5. Lyng Sat

6. <http://www.lyngsat-address.com/or/Parliamentary-ZA.html>

7. http://www.parliament.gov.za/live/content-mobi.php?Item_ID=2941

[منابع و مآخذ]

1. http://houlive.gov/MediaPlayer.php?view_id=2&clip_id=10909
2. <http://www.antv.gob.ve/m9/carrusel.asp>
3. http://www.aph.gov.au/News_and_Events/Watch_Parliament/ParlAV_operations
4. <http://www.bbc.co.uk/iplayer/live/bbcparliament>
5. <http://www.bundestag.de/mediathek/?action=tv>
6. <http://www.cpac.ca/en/>
7. <http://www.crs.gov/resources/Advanced-Legislative-Process-Institute-Materials/>
8. <http://www.c-span.org/live/?channel=c-span>
9. <http://www.europartv.europa.eu/it/home.aspx>
10. <http://www.hellenicparliament.gr/en/Enimerosi/tileoptikos-stathmos-tis-voulis/>
11. <http://www.inthehouse.co.nz/>
12. <http://www.ipu.org/asgp-e/rules.htm>
13. <http://www.lcp.fr/>
14. <http://www.parliamentlive.tv/Main/About.aspx>
15. <http://www.parliamentlive.tv/Main/Live.aspx>
16. http://www.senato.it/3826?testo_generico=938
17. http://www.senato.it/4349?voce_sommario=159&testo_generico=1082
18. <https://history.house.gov/Exhibitions-and-Publications/Electronic-Technology/Radio/>
19. <https://history.house.gov/Exhibitions-and-Publications/Electronic-Technology/Television/>
20. <https://history.house.gov/Exhibitions-and-Publications/Electronic-Technology/Television/>
21. <https://medialandscapes.org/country/venezuela/policies/media-legislation>
22. <https://multimedia.europarl.europa.eu/en>
23. <https://periodical.house.gov/>
24. <https://periodical.house.gov/about-us>
25. <https://pprloksabha.nic.in/about.aspx>
26. <https://pprloksabha.nic.in/about.aspx>
27. <https://pressgallery.house.gov/about-gallery/standing-committee-correspondents>
28. <https://pressgallery.house.gov/about-the-gallery>
29. <https://pressgallery.house.gov/media-center/photo-galleries/press-conferences>
30. <https://pressgallery.house.gov/member-data/members-official-twitter-handles>
31. <https://radiotv.house.gov/>
32. <https://radiotv.house.gov/today-in-the-house/committee-hearings>
33. <https://sansadtv.nic.in/about-us>
34. <https://www.archives.gov/electoral-college/faq>
35. <https://www.congress.gov/congressional-record/browse-by-date>
36. <https://www.congress.gov/legislative-process>
37. <https://www.congressfoundation.org/about-cmf>
38. <https://www.congressfoundation.org/about-cmf>
39. <https://www.c-span.org>
40. <https://www.c-span.org/about/history/>
41. <https://www.c-span.org/about/history/>
42. <https://www.dailypress.senate.gov/about/standing-committee-of-correspondents/>
43. <https://www.facebook.com/europeanparliament/>
44. <https://www.govinfo.gov/help/hjournal>
45. <https://www.jstor.org/stable/44985925>
46. <https://www.press-presse.ca/en/information/contact-us>
47. <https://www.press-presse.ca/en/information/sending-press-releases>
48. McGill, Sara Ann (2017). The First Continental Congress. Journals of the Continental Congress, 1774-1789,
49. http://www.aph.gov.au/News_and_Events/Watch_Parliament/Broadcasting_Guidelines_for_Parliamentary_proceedings
50. <http://www.bundestag.de/mediathek/?categorie=Wissenschaftsforen&action=search&mask=search&contentArea=common&instance=m187>
51. <http://www.lyngsat-address.com/or/Parliamentary-ZA.html>
52. http://www.parliament.gov.za/live/content-mobi.php?Item_ID=2941
53. <http://www.parliament.nz/en-nz/about-parliament/see-hear/ptv>
54. <http://www.parliamentlive.tv/Main/Films.aspx>
55. <http://www2.camara.leg.br/camaranoticias/tv/>
56. <https://memory.loc.gov/ammem/amlaw/lwjc.html>

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۲۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc@majles.ir